

**Zasady oceniania
z techniki kl. IV-VI
w Szkole Podstawowej
im. J. Korczaka
w Kleszczowie**

Opracowała : Barbara Najmrodzka

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z TECHNIKI KL. IV- VI

CELE EDUKACYJNE

Cele kształcenia – wymagania ogólne

- I. Rozpoznawanie i opis działania elementów środowiska technicznego.
- II. Planowanie i realizacja praktycznych działań technicznych (od pomysłu do wytworu).
- III. Sprawne i bezpieczne posługiwanie się narzędziami, sprzętem technicznym, rowerem oraz innymi urządzeniami wykorzystywanymi przez uczniów w ruchu drogowym, takimi jak: hulajnogi elektryczne, urządzenia transportu osobistego, urządzenia wspomagające ruch i wózki rowerowe.
- IV. Dostrzeganie wartości i zagrożeń techniki w aspekcie inteligentnego rozwoju człowieka i poszanowania jego godności.
- V. Rozwijanie kreatywności technicznej.
- VI. Przyjmowanie postawy proekologicznej.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

I. Kultura pracy. Uczeń:

- 1) przestrzega regulaminu pracowni technicznej,
- 2) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku,
- 3) wyjaśnia znaczenie znaków bezpieczeństwa (piktogramów),
- 4) dba o powierzone narzędzia i przybory,
- 5) współpracuje i podejmuje różne role, działając w zespole,
- 6) posługuje się nazewnictwem technicznym,
- 7) wykonuje prace z należytą starannością i dbałością,
- 8) jest świadomym i odpowiedzialnym użytkownikiem wytworów techniki,
- 9) śledzi postęp techniczny oraz dostrzega i poznaje zmiany zachodzące w technice wokół niego,
- 10) ocenia swoje predyspozycje techniczne w kontekście wyboru przeszłego kierunku kształcenia.

II. Wychowanie komunikacyjne. Uczeń:

1) przestrzega przepisów i zasad obowiązujących w ruchu drogowym oraz interpretuje znaki i sygnały drogowe dotyczące pasażera, pieszego oraz kierującego rowerem i innymi urządzeniami wykorzystywanymi przez uczniów w ruchu drogowym:

- a) klasyfikuje uczestników ruchu drogowego oraz przedstawia prawa i obowiązki ich dotyczące,
- b) definiuje najważniejsze pojęcia związane z ruchem drogowym,
- c) charakteryzuje podstawowe manewry w ruchu drogowym,
- d) interpretuje zasady ruchu drogowego obowiązujące na skrzyżowaniach i przejazdach kolejowo –drogowych,
- e) uzasadnia konieczność oraz wskazuje okoliczności stosowania zasady szczególnej ostrożności i ograniczonego zaufania
- f) wyjaśnia sposób zachowania się w miejscu wypadku drogowego i potrafi przekazać odpowiednim służbom informacje o wypadku,
- g) opisuje następstwa wypadków drogowych,
- h) rozróżnia znaki drogowe pionowe, poziome i sygnały drogowe oraz objaśnia ich znaczenie,
- i) interpretuje sygnały nadawane przez osoby upoważnione do kierowania ruchem oraz określa hierarchię ważności znaków i sygnałów.

2) bezpiecznie uczestniczy w ruchu drogowym jako pasażer, pieszy i rowerzysta:

- a) wyjaśnia potrzebę stosowania i konserwacji niestosowania środków bezpieczeństwa przez pieszego, kierowcę i pasażerów w pojazdach samochodowych oraz kierującego np. rowerem,
- b) omawia zasady zachowania się na przystankach i w środkach publicznego transportu zbiorowego,
- c) interpretuje warunki dopuszczenia do uczestnictwa w ruchu drogowego kierującego rowerem, hulajnogą elektryczną lub urządzeniem transportu osobistego,
- d) dysponuje wiedzą teoretyczną dotyczącą bezpiecznego poruszania się rowerem, potrzebną do przystąpienia do egzaminu w zakresie karty rowerowej,
- e) posiada umiejętności jazdy rowerem – w przypadku ubiegania się o kartę rowerową,
- f) korzysta w sposób świadomy z elementów podnoszących bezpieczeństwo w ruchu drogowym,
- g) respektuje nakazy i zakazy obowiązujące pasażera, pieszego, kierującego rowerem oraz innymi urządzeniami wykorzystywanymi przez uczniów w ruchu drogowym,
- h) przedstawia konsekwencje korzystania z telefonu lub innego urządzenia elektronicznego podczas wchodzenia lub przechodzenia przez jezdnię, podczas kierowania rowerem i innymi urządzeniami wykorzystywanymi przez uczniów w ruchu drogowym,

i) przyjmuje postawę szacunku wobec innych uczestników ruchu drogowego, ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami i starszych.

3) konserwuje i reguluje rower oraz przygotowuje go do jazdy z zachowaniem zasad bezpieczeństwa:

a) rozpoznaje i klasyfikuje układy techniczne roweru ze względu na ich budowę i funkcje, jaką pełnią,

b) kontroluje i reguluje elementy roweru wpływające na bezpieczeństwo jazdy,

c) wymienia obowiązkowe i zalecane wyposażenie roweru oraz wyjaśnia konieczność utrzymywania go w sprawności technicznej.

III. Inżynieria materiałowa. Uczeń:

1) rozpoznaje, charakteryzuje i określa właściwości:

a) materiałów konstrukcyjnych,

b) elementów elektrotechnicznych i elektronicznych.

2) stosuje odpowiednie metody konserwacji materiałów konstrukcyjnych,

3) dobiera materiał w zależności od charakteru pracy,

4) dobiera zamienniki materiałowe, uwzględniając ich właściwości,

5) racjonalnie gospodaruje różnorodnymi materiałami,

6) rozróżnia i stosuje zasady segregowania i przetwarzania odpadów z różnych materiałów oraz elementów elektrotechnicznych i elektronicznych.

IV. Dokumentacja techniczna. Uczeń:

1) rozróżnia rysunki techniczne,

2) wykonuje proste rysunki techniczne w postaci szkiców,

3) przygotowuje dokumentację rysunkową,

4) czyta rysunki wykonawcze i złożeniowe,

5) analizuje rysunki zawarte w instrukcjach obsługi i katalogach,

6) odczytuje i interpretuje informacje zamieszczone w instrukcjach obsługi urządzeń, na tabliczce znamionowej, opakowaniach żywności, metkach odzieżowych i elementach elektronicznych.

V. Mechatronika. Uczeń:

1) wyjaśnia na przykładach prostych urządzeniach zasady współdziałania elementów mechatronicznych, elektrycznych i elektronicznych,

2) odpowiedzialnie i bezpiecznie posługuje się sprzętem mechatronicznym, elektrycznym i elektronicznym znajdującym się w domu,

3) projektuje i konstruuje, m. in. z gotowych elementów, proste urządzenia i mechanizmy, zabawki, roboty, modele mechaniczno – elektroniczne, w tym programowalne.

VI. Technologia wytwarzania. Uczeń:

- 1) rozróżnia rodzaje obróbki różnych materiałów i dostosowuje rodzaj obróbki do przewidzianego efektu końcowego,
- 2) dobiera i dostosowuje narzędzia wykorzystywane do określonej obróbki,
- 3) bezpiecznie posługuje się narzędziami, przyborami i urządzeniami,
- 4) opracowuje harmonogram działań przy różnych formach organizacji pracy,
- 5) reguluje urządzenia techniczne,
- 6) dokonuje pomiarów za pomocą odpowiedniego sprzętu pomiarowego,
- 7) dokonuje montażu poszczególnych części w całość, stosuje różne rodzaje połączeń.

<p style="text-align: center;">Formy aktywności na zajęciach technicznych</p>	<p style="text-align: center;">Kolor zapisu w dzienniku</p>
Oceny za + lub -	czarny
Praca w grupach	
Wykonanie pomocy dydaktycznych, pracy na rzecz szkoły w ramach przedmiotu	
Praca na lekcji – ćwiczenia praktyczne	czarny
Aktywność na lekcji	
Odpowiedź ustna	
Realizacja i prezentacja projektu	
Sprawdzian, kartkówka	czerwony

Osiągnięcia w konkursach technicznych

Rodzaj konkursu	Ocena	Kolor zapisu w dzienniku
Konkursy szkolne ▪ od 1 do 3 miejsca	6	zielony
Konkursy pozaszkolne ▪ od 1 do 10 miejsca	6	zielony

WYMAGANIA PROGRAMOWE Z TECHNIKI, KRYTERIA OCEN

CELUJĄCY – otrzymuje uczeń, który pracuje systematycznie, wykonuje wszystkie zadania samodzielnie, a także starannie i poprawnie pod względem merytorycznym. Opanował wymaganą wiedzę i umiejętności, wykazuje się dużym zaangażowaniem na lekcji, a podczas wykonywania praktycznych zadań przestrzega zasad BHP, bezpiecznie posługuje się narzędziami i dba o właściwą organizację miejsca pracy.

BARDZO DOBRY – przysługuje uczniowi, który pracuje systematycznie i z reguły samodzielnie oraz wykonuje zadania poprawnie pod względem merytorycznym. Ponadto wykonuje działania techniczne w odpowiednio zorganizowanym miejscu pracy i z zachowaniem podstawowych zasad bezpieczeństwa.

DOBRY – uzyskuje uczeń, który podczas pracy na lekcjach korzysta z niewielkiej pomocy nauczyciela lub koleżanek i kolegów. W czasie wykonywania prac praktycznych właściwie dobiera narzędzia i utrzymuje porządek na swoim stanowisku pracy.

DOSTATECZNY – przeznaczony jest dla ucznia, który pracuje systematycznie, ale podczas realizowania działań technicznych w dużej mierze korzysta z pomocy innych osób, a treści nauczania opanował na poziomie niższym niż dostateczny.

DOPUSZCZAJĄCY – otrzymuje uczeń, który z trudem wykonuje działania zaplanowane do zrealizowania podczas lekcji, ale podejmuje w tym kierunku starania. Na sprawdzianach

osiąga wyniki poniżej oceny dostatecznej. Pracuje niesystematycznie, często jest nieprzygotowany do lekcji.

NIEDOSTATECZNY – uzyskuje uczeń, który nie zdobył wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia. W trakcie pracy na lekcji nie wykazuje zaangażowania, przeważnie jest nieprzygotowany do zajęć i lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.

Do zasad oceniania wprowadza się elementy oceniania kształtującego ze szczególnym zwróceniem uwagi na docenianie starań ucznia. Nauczyciel zwraca uwagę na efekty tych starań, jak trud, wysiłek i systematyczność włożone w wykonaną pracę.

Formy i terminy zaliczania kartkówek i sprawdzianów

Nieobecność podczas:

- sprawdzianu – uczeń przystępuje do sprawdzianu najpóźniej w ciągu dwóch tygodni po powrocie do szkoły. Po upływie tego terminu, nauczyciel wskazuje termin zaliczenia.
- kartkówki – o formie i terminie zaliczenia decyduje nauczyciel przedmiotu.

Ocenę ze sprawdzianu ustala się według skali procentowej:

0%-29% - niedostateczny

30%-49% - dopuszczający

50%-74% - dostateczny

75%-89% - dobry

90%-94% - bardzo dobry

95%-100% - celujący

Ocenę z kartkówki ustala się według skali procentowej:

0%-29% - niedostateczny

30%-49% - dopuszczający

50%-74% - dostateczny

75%-89% - dobry

90%-94% - bardzo dobry

95%-100% - celujący

W ocenianiu na lekcjach techniki uwzględniam indywidualne predyspozycje i możliwości ucznia, wkład pracy włożony w wykonywanie zadań technicznych oraz wysiłek podejmowany w celu pokonania trudności.

Ocena ucznia powinna być wynikiem obserwacji jego pracy podczas wykonywania działań technicznych, ćwiczeń i analizy postaw nie tylko na zajęciach, ale również poza nimi. Ważnym aspektem oceniania jest sprawdzanie przez nauczyciela osiągnięć ucznia.

Ponieważ program nauczania DZIAŁAJ Z JAWI oparty jest głównie na realizacji projektów technicznych typu wytwórczego, więc ocenie podlegać będą głównie **zadania praktyczne**. Ustalenie jednoznacznych kryteriów oceny poszczególnych zadań jest niezmiernie trudne ze względu na różnorodny charakter realizowanych projektów. Poniżej przedstawione zostaną ogólne propozycje działań oceniających, które wspomogą nauczyciela w ocenie zadań praktycznych na przykładzie wybranej karty pracy ucznia. Wszystkie karty w każdym projekcie są przygotowane według tego samego szablonu, więc ocenianie może odbywać się według ustalonego schematu z uwzględnieniem wyżej wymienionych cech oceny.

Ogólne zasady obowiązujące na lekcjach techniki są ustalone w kontrakcie. Podpisanie kontraktu przez uczniów jest jednoznaczne z przyjęciem przez nich wszystkich ustaleń dotyczących dyscypliny pracy oraz kryteriów oceniania. Ważne jest również to, że uczeń rozpoczyna pracę z kredytem zaufania w postaci oceny bardzo dobrej. Czy ta ocena pozostanie niezmieniona, zależy przede wszystkim od niego samego. Ta świadomość powinna mobilizować ucznia do jak najefektywniejszej pracy. Praca nad projektem powinna odbywać się według określonego harmonogramu. Kolejność czynności nie jest przypadkowa, o czym nauczyciel musi uświadomić uczniów. Warunkiem umożliwiającym przejście do kolejnego etapu pracy nad projektem jest otrzymanie pozytywnej oceny z poprzedzającej czynności. Przykładowo, jeżeli uczeń nie wykona poprawnie trasowania na materiale, nie może przejść do obróbki tego materiału.

Każdy projekt polega na wykonanie wytworu technicznego (np. marionetki, łódki czy sygnalizatora świetlnego) według określonego planu. Dla ucznia sprowadza się on do następujących działań:

- 1) czynności przygotowawcze – z wykorzystaniem kart pracy odnoszących się do danego projektu:

- a) planowanie pracy,
 - b) czytanie rysunku technicznego;
- 1) czynności technologiczne – dostosowane do charakteru wytwarzanego przedmiotu:
 - a) trasowanie – przenoszenie wymiarów na materiał,
 - b) przerywanie,
 - c) wiercenie otworów,
 - d) piłowanie (szlifowanie),
 - e) montaż;
 - 1) utrzymanie zgodności kształtu przedmiotu z rysunkiem technicznym;
 - 2) przestrzeganie zasad bhp.

Czynności te są oceniane, a ocena jest wpisywana przez nauczyciela w odpowiednie miejsce na karcie pracy. Wymaga to od nauczyciela dużego zaangażowania w czasie zajęć, ponieważ musi systematycznie monitorować indywidualne działania każdego ucznia. Wsparciem dla nauczyciela mogą być poniższe kryteria odnoszące się do poszczególnych czynności.

Aby zacząć prace na projekcie, uczeń musi przeanalizować kartę pracy, a w szczególności rysunek przedstawiający wykonywany wyrób (rzut aksonometryczny), na podstawie, którego można ustalić kształt przedmiotu. Informacja ta jest niezbędna do ustaleniu planu pracy. W tej czynności nauczyciel może wspomóc uczniów poprzez pokaz gotowego wytworu, dzięki czemu uczniowie nie powinni mieć problemu z określeniem kształtu tego przedmiotu. Każdy uczeń samodzielnie planuje czynności i zapisuje swój plan na karcie, a nauczyciel ocenia jego poprawność według zasady:

- plan pracy poprawny – ocena bardzo dobra,
- plan pracy niepoprawny – ocena niedostateczna.

Po dokonaniu oceny nauczyciel musi dokładnie omówić plan pracy, tak, aby uczniowie, którzy zrobili go niepoprawnie zrozumieli, na czym polega ich błąd i dlaczego jest ważne zachowanie odpowiedniej kolejności działań. Przystępując do dalszej pracy uczeń musi być przekonany o tym, że robi odpowiedni krok.

Kolejną czynnością ucznia jest ustalenie wymiarów przedmiotu oraz sposobu łączenia poszczególnych jego elementów, jeżeli przedmiot składa się z kilku części. Informacje te są zawarte w dokumentacji rysunkowej (rzuty prostokątne z wymiarowaniem). Przy ocenie tej czynności można przyjąć, że jeżeli uczeń

- odczytuje wymiary gabarytowe otrzymuje ocenę dostateczną,
- odczytuje wymiary szczegółowe – ocenę dobrą,
- oblicza wymiary szczegółowe – bardzo dobrą,
- ustala rodzaj połączenia elementów – celującą.

Po ustaleniu wymiarów uczniowie przenoszą je na materiał. Trasowanie musi być wykonane bardzo precyzyjnie, ponieważ wpływa to na dokładność wykonania wyrobu. Nauczyciel powinien uświadomić uczniom ważność tej czynności. Ocena bardzo dobra jest oceną wyjściową, która może być obniżona przez według poniższych kryteriów:

- każda niedokładność przy rysowaniu linii na materiale niezgodna z projektem o jeden milimetr skutkuje obniżeniem oceny o pół stopnia;
- każda niedokładność przy rysowaniu linii z użyciem kątownika (brak kąta prostego) oraz nieprecyzyjne łączenie punktów liniami (np. przy rysowaniu linii wzdłuż materiału) skutkuje obniżeniem oceny o pół stopnia;
- niedokładne wykonanie okręgów cyrklem, skutkuje obniżeniem oceny o jeden stopień;
- całkowity brak jednej z linii trasowania skutkuje obniżeniem oceny o jeden stopień;
- jeżeli uczeń popełnia ten sam błąd na dwóch identycznych elementach (np. trasuje dwie ręczki marionetki lub dwie nóżki marionetki) to liczymy, jako jeden błąd.

Na zajęciach technicznych bardzo ważne jest przestrzeganie zasad :

- BHP

- dyscypliny pracy,

- dobrej współpracy,

- zaangażowanej i odpowiedzialnej postawy

Na lekcjach techniki realizowanych na podstawie programu DZIAŁAJ Z JAWI dodatkowym obszarem podlegającym ocenie są **wypowiedzi ustne**, które służą głównie sprawdzeniu wiadomości uczniów. Nauczyciel może zadawać pytania kontrolne podczas wykonywania przez ucznia czynności technologicznych, które mogą dotyczyć informacji odnośnie konkretnej czynności, czy zastosowanego narzędzia.

Należy również uwzględnić uczestnictwo uczniów podczas zastosowanych różnorodnych metod aktywizujących, np. w trakcie pogadanki, dyskusji czy rozmowy. Przy ocenie wypowiedzi ustnej należy wziąć pod uwagę sposób ich formułowania przez uczniów, użycie

słownictwa technicznego, zawartość merytoryczną wypowiedzi i zrozumienie używanych pojęć.

Ocena ucznia powinna obejmować nie tylko wiadomości i umiejętności, ale również postawę ucznia podczas zajęć. Dotyczy to głównie zaangażowania ucznia w wykonywane zadanie techniczne, jego podejście do obowiązkowych działań, chęć samodzielnego rozwiązywania problemów technicznych, samodzielnego działania, systematyczności, czy potrzeby poszukiwania innowacyjnych rozwiązań. Pozytywny wpływ na ocenę postawy ma chęć pomocy uczniom słabszym, którzy mają kłopoty z wykonaniem czynności technologicznych w określonym czasie.

Ocena końcowa może być podwyższona za działania wykraczające poza obowiązujące w projekcie. Przykładem mogą być **ćwiczenia dodatkowe** z zakresu rysunku technicznego, które uczeń wykonuje w przypadku wcześniejszego wykonania czynności technologicznych przewidzianych w trakcie danych zajęć. Ćwiczenia te są przygotowane do każdego projektu w formie sprawdzianów rysunkowych, które otrzymuje nauczyciel w pakiecie dydaktycznym.

Reasumując, końcowa ocena projektu składa się z:

- ocen cząstkowych wystawianych systematycznie przez nauczyciela podczas wykonywania poszczególnych zadań (ocena bieżąca), które są podstawą oceny podprojektu;
- oceny końcowej gotowego wytworu dokonanej przez nauczyciela, a składającej się z ocen podprojektów;
- oceny prezentacji gotowego projektu, w której liczy się pomysł i sposób zaprezentowania tego, co się zrobiło.

Może być podwyższona za:

- pełnienie roli asystenta nauczyciela,
- innowacyjność w rozwiązywaniu problemów technicznych.

KRYTERIA OCENIANIA UCZNIÓW ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W UCZENIU SIĘ

Praca z uczniem z trudnościami w nauce dostosowane są do potrzeb i możliwości psychofizycznych dziecka, zgodnie z zaleceniami poradni psychologiczno- pedagogicznej.

Dysleksja rozwojowa, dysortografia	<ul style="list-style-type: none">- uczeń ma możliwość uzupełniania prac pisemnych wypowiedzią, jeśli wyrazi taką potrzebę- oceniając prace pisemne nie obniża się punktacji za opuszczanie liter, ich gubienie czy też przestawianie, jeśli nie wpływa to na zmianę znaczenia wyrazu- uznaje się zapis fonetyczny wyrazu- wydłużamy czas na napisanie pracy klasowej/ sprawdzianu/ testu- sprawdziany i kartkówki oceniane są na podstawie poziomu opanowanej wiedzy, stylu i poprawności językowej z pominięciem poprawności ortograficznej- trafność interpretacji jest przedkładana nad ocenę szczegółowej poprawności zapisu symboli i znaków graficznych- powtarzamy polecenia i upewniamy się, czy zostały dobrze przez ucznia zrozumiane- uczeń nie jest wyrywany do odczytania,- wspomagamy pytaniami pomocniczymi przy odpowiedziach ustnych- postępy w nauce, systematyczność pracy oraz zaangażowanie w pokonywanie oraz niwelowanie dysfunkcji wpływa na ocenę semestralną/ roczną
Dysgrafia	<ul style="list-style-type: none">- akceptuje się pismo drukowane- pozwolenie na pisanie prac domowych na komputerze- podczas sprawdzianu stosowanie testów wyboru, zdań niedokończonych, co pozwoli skoncentrować się na treści a nie na pisowni- nie ocenia się ucznia za charakter i estetykę

	<p>pisma, przy ocenie zeszytu przedmiotowego brane są pod uwagę kompletne i poprawne pod względem merytorycznym notatki</p> <ul style="list-style-type: none"> - w przypadku nieczytelnych zapisów lub prac uczeń ma obowiązek odczytania ich - przewaga wypowiedzi ustnych nad pisemnymi - dopuszcza się niski poziom graficzny wykresów i rysunków - postępy w nauce, systematyczność pracy oraz zaangażowanie w pokonywanie oraz niwelowanie dysfunkcji wpływa na ocenę semestralną/ roczną
<p>Uczeń z ADHD</p>	<ul style="list-style-type: none"> - posadzić ucznia z dala od okna - nie odpytywać w stanie silnego pobudzenia - wyznaczyć uczniowi konkretny cel i działanie - dzielić zadania na mniejsze, możliwe do zrealizowania etapy - wydawać jasno sprecyzowane polecenia - wydłużać czas odpowiedzi - prosić ucznia o powtórzenie poleceń - często nawiązywać kontakt wzrokowy - przypominać o terminowych zadaniach
<p>Uczeń z chorobą przewlekłą</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc w pokonywaniu trudności - umożliwienie korzystania przez ucznia na zajęciach ze sprzętu, medycznego i leków zgodnie z zaleceniami lekarza - dostosowanie miejsca pracy ucznia zgodnie z wymogami lekarza - w przypadku dłuższej nieobecności umożliwienie zaliczania materiału w dodatkowych terminach - stosowanie metod uspołecznienia
<p>Uczeń ze sprawnością intelektualną niższą niż przeciętna (dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych możliwości psychofizycznych dziecka)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań - dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczenie czasu na ich opanowanie i

	<p>odpytywanie</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydłużanie czasu na odpowiedzi - odpytywanie po uprzedzeniu, kiedy i z czego dokładnie uczeń będzie pytany - wymagania w wypowiedzianiu się na określony temat ograniczyć do kilku krótkich, prostych zdań - częste podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowych wyjaśnień - potrzeba większej ilości czasu i powtórzeń na opanowanie materiału - wspomaganie pytaniami pomocniczymi przy odpowiedziach ustnych - nagradzanie wysiłku wkładanego przez ucznia w wykonywanie zadań - więcej czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów, w miarę potrzeby pomagać w ich odczytaniu - nie należy wymagać by uczeń czytał głośno przy klasie nowy tekst - podawać jasne kryteria oceny prac pisemnych (wiedza, dobór argumentów, logika wywodu, treść, styl, kompozycja itd.) - uczenie tworzenia schematów pracy, planowania kompozycji wypowiedzi (wstęp, rozwinięcie, zakończenie) - największe znaczenie dla oceny końcowej ucznia z przedmiotu mają: wysiłek ucznia, jego starania i motywacja oraz stopień zainteresowania przedmiotem, obowiązkowość i poziom wypowiedzi ustnych.
Uczeń z afazją	<ul style="list-style-type: none"> - formułowanie krótki i prostych poleceń - kontrolowanie czy uczeń zrozumiał polecenie, udzielanie dodatkowych wyjaśnień - wydłużenie czasu na wykonywanie zadań - podawanie najważniejszych informacji w ciągu pierwszych 15 minut lekcji

	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystywanie etykiet, fiszek, tablic poglądowych - wykorzystywanie metod globalnych, syntetycznych i poglądowych - tworzenie spokojnej atmosfery w trakcie wypowiedzi ustnych, - uwzględnienie problemów z wymową i artykulacją w czasie wypowiedzi, - umożliwienie uzupełnienia wypowiedzi ustnej zapisem
Uczeń uzdolniony	<ul style="list-style-type: none"> - indywidualizacja, stopniowanie trudności - udzielanie pomocy koleżeńskiej - powierzanie odpowiedzialnych ról - tworzenie takich sytuacji dydaktycznych, które będą dla ucznia wyzwaniem i źródłem satysfakcji.
Uczeń z autyzmem	<ul style="list-style-type: none"> - omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności (pamiętając, że obniżenie wymagań nie może zejść poniżej podstawy programowej), - podawanie poleceń w prostszej formie, dzielenie złożonych treści na proste, bardziej zrozumiałe części (im bardziej złożone zadanie, tym większe prawdopodobieństwo, że uczeń zablokuje się i nawet nie rozpocznie jego wykonywania albo zaprzestanie wykonywania w trakcie), - stosowanie pochwał ucznia, który już pamięta o czymś, o czym wcześniej zapomniał (nienależy oczerniać go ani nie „męczyć”, gdy mu się to nie uda; uczeń z może zacząć wierzyć, iż nie potrafi zapamiętać, że np. musi przynieść na zajęcia wymagane rzeczy), - wprowadzanie nowych treści i zadań wymaga szczegółowych objaśnień (często bardziej przydatne okazują się instrukcje obrazkowe w porównaniu ze słownymi bądź kombinacja jednych i drugich), - przywoływanie uwagi ucznia (uczniowie mogą koncentrować się na jakiś dźwiękach lub ruchomych obiektach i nie być w stanie odwrócić od nich uwagi), - wykorzystywanie szczególnych talentów ucznia (np. pamięć związaną

	<p>z przeczytanymi książkami, usłyszanymi przemówieniami czy statystykami),</p> <p>-nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy korzystać z pomocy nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów oraz przy zapisywaniu odpowiedzi.</p>
<p>Uczeń z Zespołem Aspergera</p>	<ul style="list-style-type: none"> - omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności (pamiętając, że obniżenie wymagań nie może zejść poniżej podstawy programowej), - systematyczne przywoływanie uwagi i kontaktu wzrokowego stosowanie prostych, jasnych komunikatów bezpośrednio do ucznia, - ustalenie systemu nagradzania za właściwe zachowanie i aktywność na lekcji i konsekwentnie jego wdrażanie i przestrzeganie, - wydłużenie lub ustalenie określonego czasu pracy, - przygotowanie ucznia do wszelkich zmian w otoczeniu i rozkładzie dnia, - utrzymywanie systematycznych kontaktów z rodzicami ucznia, - zachęcanie do nawiązywanie kontaktów z rówieśnikami, - dbanie o optymalną pozycję ucznia autystycznego w klasie, -nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy, - korzystać z pomocy nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów oraz przy zapisywaniu odpowiedzi.